

شناسایی، جمع‌آوری و بررسی سازگاری ژنوتیپ‌های مختلف چیکو (*Manilkara zapota*)

ابراهیم سایکی^۱

۱- عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی بلوچستان - ایرانشهر

چیکو یکی از درختان میوه کند رشد و همیشه سبز گرمسیری است که بطور پراکنده در بعضی از باغ‌های جنوب استان سیستان و بلوچستان کشت می‌شود. این درخت سازگاری بسیار خوبی به شرایط آب‌وهوایی و خاکهای این منطقه دارد که با معرفی ارقام برتر می‌توان کشت آن را در منطقه توسعه داد.

این مطالعه بر روی ژنوتیپ‌ها و ارقام چیکو که در منطقه بلوچستان مورد کشت قرار می‌گیرند انجام شد. هدف اصلی از این مطالعه توصیف و تعیین خصوصیات ژنوتیپ‌های چیکو این منطقه به منظور استفاده در توسعه کشت چیکو در منطقه بود. تعداد ۳۰ صفت عمومی، کمی و کیفی در هر ژنوتیپ مورد مطالعه و ارزیابی قرار گرفت. محاسبات آماری صفات کمی ارزیابی شده به روش طرح کاملاً تصادفی در چهار تکرار و مقایسه میانگین‌ها با استفاده از آزمون چند دامنه‌ای دانکن انجام گرفت. در این مطالعه که نه رقم و ژنوتیپ را شامل می‌شد نتایج نشان داد که هفت صفت کمی اندازه‌گیری شده شامل طول برگ، طول دمبرگ، وزن میوه، طول و قطر میوه، تعداد بذر و وزن بذور در هر میوه از هر ژنوتیپ در سطح احتمال ۱٪ دارای اختلاف معنی‌دار بوده که دلیل بر وجود تنوع در صفات ارزیابی شده بود.

وزن میوه این ژنوتیپ‌ها از ۴۷ تا ۹۶ گرم بود. میوه بسته به ژنوتیپ در سه شکل گرد، تخم‌مرغی و بیضوی مشاهده گردید. با توجه به وزن میوه، میزان عملکرد و کیفیت خوراکی سه ژنوتیپ به شماره‌های ۳، ۴ و ۶ بعنوان ژنوتیپ‌های برتر جهت کشت در مناطق مستعد معرفی شدند.